

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 sierpnia 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że S. K. od 20 lutego 2020 r. nie podlega ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik u płatnika składek A. K.. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że S. K. została zatrudniona u ww. płatnika na okres próbny od 20 lutego 2020 r., a następnie na czas określony od 1 kwietnia 2020 r. na stanowisku pracownika biurowego z miesięcznym wynagrodzeniem w wysokości 2 600,00 zł brutto. Zakład Ubezpieczeń Społecznych podniósł, że S. K. została zgłoszona do ubezpieczeń w czasie, gdy przebywała na zwolnieniu lekarskim z tytułu zatrudnienia u innego płatnika. Od 21 kwietnia 2020 r. S. K. ponownie stała się niezdolna do pracy z powodu choroby. W ocenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w przedmiotowej sprawie świadczenie pracy w ramach umowy o pracę nie miało miejsca, a zgodnym zamiarem i wolą stron zawartej umowy było jedynie nadanie jej nazwy „umowa o pracę”. Sporządzone zaś dokumenty związane ze stosunkiem pracy miały tę formę uzasadniać. Co również istotne, po przejściu S. K. na zwolnienie lekarskie, płatnik nie zatrudnił nikogo na jej miejsce. W ocenie organu rentowego,

nie wykonywała pracy w firmie płatnika, a została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych jako pracownik jedynie w celu uzyskania prawa do wypłaty świadczenia w postaci zasiłku chorobowego, co oznacza, że umowa o pracę zawarta między S. K., a płatnikiem składek, jako zawarta dla pozorów, jest nieważna i tym samym S. K. z tytułu zawartej umowy o pracę nie podlega ubezpieczeniom społecznym od 20 lutego 2020 r.

/decyzja k.78 - 81 akt ZUS/

W dniu 28 września 2020 r. S. K. złożyła odwołanie od ww. decyzji.

/odwołanie k.3/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

/odpowiedź na odwołanie k.5 – 5 odwrót/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni S. K. legitymuje się wykształceniem zasadniczym zawodowym.

/okoliczność bezsporna/

Płatnik składek A. K. od dnia 2 marca 2011 r. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...). W ramach prowadzonej działalności płatnik składek zajmuje się świadczeniem usług rachunkowo – księgowych oraz doradztwem podatkowym. A. K. zatrudnia pracowników biurowych oraz księgowo. Siedziba firmy mieści się w Z.. W 2019 r. przychód firmy płatnika wyniósł 219 338,69 zł, a w okresie styczeń – wrzesień 2020 r. była to kwota 160 748,91 zł.

/wypis z (...) k.6 akt ZUS , zestawienie przychodów k.35 – 36 , zeznania świadka W. J. min.00:11:44 – 00:17:56 rozprawy z dnia 15 lutego 2022 r. , płyta CD k.175/

W dniu 20 lutego 2020 r. pomiędzy S. K. a płatnikiem składek zawarto umowę o pracę na okres próbny od dnia 20 lutego 2020 r. do 19 maja 2020 r. Zgodnie z zawartą umową S. K. powierzono obowiązki pracownicze pracownika biurowego w pełnym wymiarze czasu pracy , z miesięcznym wynagrodzeniem w kwocie 2 600,00 zł.

/umowa o pracę w dokumentacji osobowej wnioskodawczyni k.31/

W chwili zawierania powyższej umowy S. K. była pracownikiem firmy (...), gdzie w okresie od 7 października 2019 r. do 5 marca 2020 r. przebywała na zwolnieniu lekarskim w związku ze schorzeniem kręgosłupa. Umowa miała trwać do końca czerwca 2020 roku.

/dokumentacja medyczna k.13 – 21 , zeznania wnioskodawczyni min.00:04:18 – 00:06:22 rozprawy z dnia 15 listopada 2022 r. , płyta CD k.225 w związku z jej informacyjnymi 00:06:46 – 00:27:08 rozprawy z dnia 29 kwietnia 2021 r. , płyta CD k.105/

W dniu 20 lutego 2020 r. S. K. odbyła szkolenie w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy.

/karta szkolenia BHP w dokumentacji osobowej wnioskodawczyni k.31/

W dniu 25 lutego 2020 r. S. K. odbyła badanie lekarskie, które nie wykazało przeciwwskazań do wykonywania przez nią pracy na stanowisku pracownika biurowego.

/zaświadczenie lekarskie w dokumentacji osobowej wnioskodawczyni k.31/

W dniu 28 lutego 2020 r. płatnik składek zgłosił wnioskodawczynię do ubezpieczeń. Jako datę powstania obowiązku ubezpieczeń wskazano datę 20 lutego 2020 r.

/zgłoszenie w dokumentacji osobowej wnioskodawczyni k.31/

W dniu 1 kwietnia 2020 r. pomiędzy S. K., a płatnikiem składek zawarto umowę o pracę na czas określony od dnia 1 kwietnia 2020 r. do 31 grudnia 2021 r. Zgodnie z zawartą umową S. K. powierzono obowiązki pracownicze pracownika biurowego w pełnym wymiarze czasu pracy , z miesięcznym wynagrodzeniem w kwocie 2 600,00 zł.

/umowa o pracę w dokumentacji osobowej wnioskodawczyni k.31/

Powierzone obowiązki wnioskodawczyni wykonywała w biurze płatnika w godzinach od 8 do 16, bądź od 9 do 17, stosownie do otrzymanych od płatnika dyspozycji i zgodnie z udzielonymi wskazówkami. Podstawowym zadaniem powierzonym wnioskodawczyni było księgowanie faktur dostarczanych przez klientów płatnika np. faktur dotyczących zakupu materiałów biurowych , czy też faktur dotyczących zakupu materiałów budowlanych. Ponadto S. K. zajmowała się wyliczaniem ZUS – u z list płac i przygotowaniem stosownych deklaracji , a także ustalaniem wizyt klientów płatniczki. W zakresie powierzonych obowiązków wnioskodawczyni załatwiała także sprawy urzędowe (w tym zakresie dysponowała stosownych pełnomocnictwem). S. K. nie posiadała pełnomocnictwa do podpisywania dokumentów w imieniu płatnika.

/zeznania świadków: E. B. min.00:17:56 – 00:29:10 , P. K. min.00:29:10 – 00:31:54 , E. D. min.00:32:05 – 00:35:54 , P. G. min.00:35:54 - 00:40:04 , P. F. min.00:40:27 – 00:44:54 , J. L. min.00:44:54 – 00:51:27 rozprawy z dnia 15 lutego 2022 r. , płyta CD k.175/

W okresie od 21 kwietnia 2020 r. do 7 sierpnia 2020 r. wnioskodawczyni przebywała na zwolnieniu lekarskim z uwagi na schorzenia natury psychiatrycznej. Po zakończeniu zwolnienia wnioskodawczyni powróciła do pracy w firmie płatnika. S. K. pracowała w firmie płatnika do czerwca 2021 r.

/okoliczność bezsporna, zeznania wnioskodawczyni min.00:04:18 – 00:06:22 rozprawy z dnia 15 listopada 2022 r. , płyta CD k.225 w związku z jej informacyjnymi 00:06:46 – 00:27:08 rozprawy z dnia 29 kwietnia 2021 r. , płyta CD k.105 , zeznania świadka, E. D. min.00:32:05 – 00:35:54 rozprawy z dnia 15 lutego 2022 r. , płyta CD k.175/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dokumentów, których wartości dowodowej nie kwestionowała żadna ze stron, a i Sąd nie znalazł powodów by czynić to z urzędu, a nadto na podstawie zeznań świadków : W. J. , E. B., P. K. , E. D., P. G., P. F. , J. L. , wnioskodawczyni i płatnika składek uznając je w całości za wiarygodne. Sąd dał wiarę powołanym dowodom, z których wprost wynika faktyczne świadczenie pracy przez

wnioskodawczynię w ramach umowy o pracę zawartej z płatnikiem. Wersja zdarzeń przedstawiona przez skarżącą i płatnika składek znajduje odzwierciedlenie w dokumentacji zebranej w sprawie i w zeznaniach świadków. Podkreślić należy, że na uzasadnienie swojej wersji Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie przedstawił w toku procesu żadnych dowodów, które podważyłyby wartość dowodową zeznań wnioskodawczyni, płatnika i świadków, jak również nie kwestionował załączonych do akt sprawy dokumentów.

W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy potwierdził, że S. K. podjęła i faktycznie wykonywała pracę w firmie płatnika. Sąd uznał, iż zarówno zeznania wnioskodawczyni jak i płatnika oraz świadków są spójne, konsekwentne, logiczne i znajdują potwierdzenie w dokumentach załączonych do akt. Z zeznań tych wynika wprost czym zajmowała się wnioskodawczyni w trakcie wykonywania pracy. Nadto świadkowie, jako osoby obce dla wnioskodawczyni, nie mieli żadnego interesu w składaniu zeznań korzystnych dla odwołującej. Nie budzą również zastrzeżeń Sądu okoliczności jakie legły u podstaw zatrudnienia wnioskodawczyni.

Sąd odnotował okoliczność, iż w okresie zatrudniania wnioskodawczyni była ona pracownikiem innego podmiotu i przebywała na zwolnieniu lekarskim. Może to jednak skutkować jedynie pozbawieniem prawa do zasiłku za ten okres, w którym odwołująca podjęła pracę. Nie zmienia to natomiast wiarygodności stanowiska wnioskodawczyni a nawet utwierdza sąd w przekonaniu o rzeczywistości tego zatrudnienia, Gdyby celem odwołującej było wyłącznie skorzystanie ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego mogłaby pozostać w tamtym zatrudnieniu a jedynie przedkładać kolejne zwolnienia lekarskie. Mogłaby też zawrzeć umowę dopiero po zakończeniu poprzedniej. Zachowanie wnioskodawczyni, choć niezbyt lojalne wobec poprzedniego pracodawcy, a nawet organu rentowego, podyktowane było, podkreślaną przez nią, potrzebą zmiany miejsca pracy i potrzebą płatnika natychmiastowego zatrudnienia pracownika.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art.6 ust.1 punkt 1, art.8 ust.1 i art.11 ust.1 i art.12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz. U. z 2022 r., poz.1009) pracownicy, to jest osoby pozostające w stosunku pracy, podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

Według art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (tj. Dz. U z 2019 r., poz. 1040), przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Do cech pojęciowych pracy stanowiącej przedmiot zobowiązania pracownika w ramach stosunku pracy należą osobiste (nie może on wyręczyć się w pracy inną osobą) i odpłatne jej wykonywanie w warunkach podporządkowania. Dla stwierdzenia cechy stosunku pracy z reguły wskazuje się na takie elementy jak: określony czas pracy i określone miejsce wykonywania czynności, podporządkowanie pracownika regulaminowi pracy oraz poleceniom kierownictwa co do miejsca czasu i sposobu wykonywania pracy, obowiązek wykonywania poleceń przełożonych.

Stosownie zaś do treści art. 1 ust 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. Nr 60 poz. 636 z późn. zm.), pracownikom, w razie choroby lub macierzyństwa, przysługują świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą.

Natomiast zgodnie z treścią art. 4 w ust 1 i 2 ustawy zasiłkowej, ubezpieczony podlegający obowiązkowo ubezpieczeniu nabywa prawo do zasiłku chorobowego po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że podleganie pracowniczemu ubezpieczeniu społecznemu jest uwarunkowane nie tyle samym faktem zawarcia umowy o pracę i opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ale legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach

ważnego stosunku pracy. Sam bowiem fakt, że oświadczenia stron umowy o pracę zawierają określone w art. 22 kp formalne elementy umowy o pracę nie oznacza, że umowa taka jest ważna. Jeżeli bowiem strony umowy o pracę przy składaniu oświadczeń woli mają świadomość tego, że osoba określona w umowie o pracę jako pracownik pracy świadczyć nie będzie, a osoba wskazana jako pracodawca nie będzie korzystać z jej pracy, i do podjęcia i wykonywania pracy nie doszło a jedynym celem umowy było umożliwienie skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego, to umowę taką uważa się za zawartą dla pozorów - art. 83 § 1 kc. Umowa taka nie stanowi tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 2008 r. sygn. II UK 148/07, niepubl.; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2005 r. sygn. II UK 321/04, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2006, Nr 11-12, poz. 190, str. 503; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2001 r. sygn. II UKN 244/00, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2002, Nr 20, poz. 496; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2010 r. sygn. II UK 204/09, LEX nr 590241/.

O tym zatem czy strony istotnie nawiązały stosunek pracy stanowiący tytuł ubezpieczeń społecznych nie decyduje samo formalne zawarcie umowy o pracę, wypłata wynagrodzenia, przystąpienie do ubezpieczenia i opłacenie składki, wystawienie świadectwa pracy, ale faktyczne i rzeczywiste realizowanie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy, a wynikających z art. 22 § 1 k.p. /por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 6 lutego 2013 r. sygn. III AUa 804/12, LEX nr 1312046/.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego znajduje także potwierdzenie stanowisko, że korzystanie ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego na skutek podlegania obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu samo w sobie nie może być określone jako sprzeczne z prawem lub mające na celu obejście prawa. Skorzystanie z ochrony gwarantowanej pracowniczym ubezpieczeniem społecznym jest bowiem legalnym celem zawierania umów o pracę /por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2006 r. sygn. I UK 186/05, LEX nr 272575, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2006 r. sygn. III UK 150/05, LEX nr 272551/. Jednocześnie w uzasadnieniu do wyroku z dnia 18 października 2005 r., wydanym w sprawie sygn. II UK 43/05, Sąd Najwyższy stwierdził, że zawarcie umowy o pracę w ustalonych w tej sprawie okolicznościach (to jest: świadomość ciąży, poprzednie wykonywanie tych samych obowiązków bez wynagrodzenia i objęcie ubezpieczeniem z tytułu prowadzonej działalności, krótkotrwałość "zatrudnienia", jak również ustalenie stosunkowo wysokiego wynagrodzenia za pracę), można uznać za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Fakt, że cel zawarcia umowy o pracę w postaci osiągnięcia świadczeń z ubezpieczenia społecznego nie jest sprzeczny z ustawą, nie może jednak oznaczać akceptacji dla nagannych i nieobojętnych społecznie zachowań korzystania ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych, przy zawieraniu umów o pracę na stosunkowo krótki okres przed zajściem zdarzenia rodzącego uprawnienie do świadczenia z ubezpieczenia społecznego (np. urodzeniem dziecka) i ustaleniu wysokiego wynagrodzenia w celu uzyskania przez osobę ubezpieczoną naliczonych od takiej podstawy świadczeń z ubezpieczenia społecznego /opubl. OSNP 2006/15-16/251, OSP 2007/6/74/.

Do cech pojęciowych pracy stanowiącej przedmiot zobowiązania pracownika w ramach stosunku pracy należą osobiste i odpłatne jej wykonywanie w warunkach podporządkowania. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury stosunek ubezpieczeniowy jest następczy wobec stosunku pracy i powstaje tylko wówczas, gdy stosunek pracy jest realizowany. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17 stycznia 2006 roku III AUa 433/2005, Wspólnota (...)). Podleganie pracowniczemu tytułowi ubezpieczenia społecznego jest uwarunkowane nie tyle opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ile legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 października 2005 roku o sygn. akt II UK 43/05, OSNAPiUS rok 2006/15 – 16/251).

Na podstawie art. 300 k.p. w sprawach nieunormowanych przepisami prawa pracy do stosunku pracy stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu cywilnego, jeżeli nie są one sprzeczne z zasadami prawa pracy.

Zgodnie z art. 83 § 1 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów.

Podkreślenia w tym miejscu wymaga, na co Sąd Najwyższy wielokrotnie zwracał uwagę, iż nie skutkuje w sferze prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego tylko taka umowa o pracę, która nie wiąże się z wykonywaniem tej umowy, a zgłoszenie do ubezpieczenia następuje tylko pod pozorem istnienia tytułu ubezpieczenia w postaci zatrudnienia. Chodzi tu zatem o "fikcyjne" zawarcie umowy, gdzie następuje zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego jako pracownika osoby, która w rzeczywistości pracy nie świadczyła (wyrok Sądu Najwyższego z 16 marca 1999 r. II UKN 512/98, opubl: OSNAPiUS rok 2000, Nr. 9, poz. 36; wyrok Sądu Najwyższego z 28 lutego 2001 r. II UKN 244/00, opubl: OSNAPiUS rok 2002, Nr. 20, poz. 496; wyrok Sądu Najwyższego z 17 grudnia 1996 r. II UKN 32/96, opubl: OSNAPiUS rok 1997, Nr. 15, poz. 275; wyrok Sądu Najwyższego z 4 sierpnia 2005 r. II UK 320/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr. 7-8, poz. 122; wyrok Sądu Najwyższego z 4 sierpnia 2005 r. II UK 320/04, opubl: OSNAPiUS rok 2006, Nr. 7-8, poz. 122; wyrok Sądu Najwyższego z 25 stycznia 2005 r. II UK 141/04, opubl: OSNAPiUS rok 2005, Nr. 15, poz. 235, str. 712).

Z czynnością prawną pozorną mamy do czynienia wówczas, gdy występują, łącznie, następujące warunki: oświadczenie woli musi być złożone tylko dla pozorów, oświadczenie woli musi być złożone drugiej stronie, adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na dokonanie czynności prawnej jedynie dla pozorów, czyli być aktywnym uczestnikiem stanu pozorności. Pierwsza i zasadnicza cecha czynności pozornej wyraża się brakiem zamiaru wywołania skutków prawnych, jakie prawo łączy z tego typu i treścią złożonego oświadczenia. Jest to zatem z góry świadoma sprzeczność między oświadczonymi a prawdziwymi zamiarami stron, czyli upozorowanie stron na zewnątrz i wytworzenie przeświadczenia dla określonego kręgu (otoczenia), nie wyłączając organów władzy publicznej, że czynność o określonej treści została skutecznie dokonana. Jednakże zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, wyrażonym w wyroku z 14 marca 2001 roku (sygn. akt III UKN 258/00, opubl. OSNAP 2002/21/527), nie można przyjąć pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadczenie to przyjmował. Nie wyklucza to rozważenia, czy w konkretnym przypadku zawarcie umowy zmierzało do obejścia prawa (art. 58 § 1 kc w związku z art. 300 kp).

O czynności prawnej mającej na celu obejście ustawy można mówić wówczas, gdy czynność taka pozwala na uniknięcie zakazów, nakazów lub obciążeń wynikających z przepisu ustawy i tylko z takim zamiarem została dokonana. Nie jest natomiast obejściem prawa dokonanie czynności prawnej w celu osiągnięcia skutków, jakie ustawa wiąże z tą czynnością prawną. Skoro z zawarciem umowy o pracę ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych wiąże obowiązek ubezpieczenia emerytalno-rentowego, chorobowego i wypadkowego, podjęcie zatrudnienia w celu objęcia ubezpieczeniem i ewentualnego korzystania ze świadczeń z tego ubezpieczenia nie może być kwalifikowane jako obejście prawa. W sytuacji, gdy wolą stron zawierających umowę było faktyczne nawiązanie stosunku pracy i doszło do świadczenia pracy za wynagrodzeniem, sama świadomość jednej ze stron umowy, a nawet obu stron, co do wystąpienia w przyszłości zdarzenia uprawniającego do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, nie daje podstawy do uznania, że umowa miała na celu obejście prawa (wyrok SN z dnia 2 lipca 2008 roku, sygn. akt II UK 334/07, opubl. L.).

Sąd Okręgowy w Łodzi podziela również pogląd Sądu Najwyższego (wyrok z dnia 25 stycznia 2005 roku, II UK 141/04, OSNP 2005/15/235), w którym stwierdza się, iż stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 300 kp).

W rozpoznawanej sprawie organ rentowy zakwestionował ważność umowy o pracę zawartej między ubezpieczoną S. K., a płatnikiem składek A. K. prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą (...) stojąc na stanowisku, iż jej podpisanie oraz zgłoszenie ubezpieczonej do ubezpieczeń społecznych było czynnościami pozornymi dokonanymi jedynie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia chorobowego.

W ocenie Sądu Okręgowego, w świetle dokonanych ustaleń faktycznych, nie ma podstaw do uznania, że zawarta między S. K., a płatnikiem składek umowa o pracę nie była realizowana.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego jako podstawowe cechy stosunku pracy odróżniające go od innych stosunków prawnych wymienione zostały: dobrowolność; osobiste świadczenie pracy w sposób ciągły, powtarzający się;

podporządkowanie, wykonywanie pracy pod kierownictwem pracodawcy, w miejscu i czasie wyznaczonym przez niego; ryzyko pracodawcy; odpłatny charakter zatrudnienia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 października 2006 roku I PK 110/06 Lex nr 207175; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2009 roku, III PK 39/09, Lex nr 578140). W wyroku z dnia 25 listopada 2005 roku (I UK 68/05, Lex nr 177165) Sąd Najwyższy stwierdził, iż wykonywanie pracy pod kierownictwem pracodawcy (pracy podporządkowanej) jest cechą o charakterze konstrukcyjnym dla istnienia stosunku pracy. Z kolei w uzasadnieniu do wyroku z dnia 7 marca 2006 roku (I PK 146/05 (Lex nr 234370) Sąd Najwyższy przypomniał, iż cechami charakterystycznymi dla stosunku pracy – wskazywanymi w orzecznictwie – są także: obowiązek osobistego wykonywania pracy, zakaz wyręczania się osobami trzecimi; bezwzględne obowiązywanie zasady odpłatności; pracowniczy obowiązek starannego działania, a nie osiągnięcia rezultatu, oraz obciążenie pracodawcy ryzykiem prowadzenia działalności; wykonywanie pracy skooperowanej, zespołowej; ciągłość świadczenia pracy; występowanie pewnych cech charakterystycznych dla stosunku pracy, np. wypłaty wynagrodzenia za godziny nadliczbowe. Sąd Najwyższy wskazał także, że o kwalifikacji stosunku prawnego jako stosunku pracy decyduje przede wszystkim sposób wykonywania zatrudnienia. Strony mogą więc złożyć wyraźne oświadczenia woli co do ukształtowania podstawy prawnej zatrudnienia. Jednak nawet bez wyraźnego wyrażenia woli przez strony (złożenia oświadczeń woli w tym zakresie) stosunek prawny może być kwalifikowany jako stosunek pracy, jeżeli strony wykonują go w sposób charakterystyczny dla tego stosunku prawnego.

W ocenie Sądu z zebranego w sprawie materiału dowodowego jednoznacznie wynika, iż umowa o pracę zawarta przez ubezpieczoną i płatnika była realizowana. Całokształt okoliczności wskazuje jednoznacznie, że stanowisko przedstawione przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji nie znajduje oparcia w stanie faktycznym. Zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że wnioskodawczyni faktycznie wykonywała powierzone jej obowiązki pracownicze, począwszy od 20 lutego 2020 r. do momentu powstania u niej czasowej niezdolności do pracy tj. 24 maja 2020 r. Wnioskodawczyni w całym spornym okresie podlegała kierownictwu płatnika, świadczyła pracę w określonych stałych godzinach, ale co również istotne nie posiadała samodzielności decyzyjnej co do wykonywania określonych obowiązków pracowniczych, które wypełniała stosownie do otrzymanych od płatnika dyspozycji. Powierzone obowiązki wnioskodawczyni wykonywała w biurze płatnika mieszczącym się w Z.. Podstawowym zadaniem powierzonym wnioskodawczyni było księgowanie faktur dostarczanych przez klientów płatnika np. faktur dotyczących zakupu materiałów biurowych, czy też faktur dotyczących zakupu materiałów budowlanych. Ponadto S. K. zajmowała się wyliczaniem ZUS – u z list płac i przygotowaniem stosownych deklaracji, a także ustalaniem wizyt klientów płatniczki tj. wykonywała czynności, które nie wymagały od niej szczególnych kwalifikacji i nie były szczególnie skomplikowane.

Sąd pragnie jednocześnie zwrócić uwagę, że nawet gdyby przyjąć, iż rzeczywistym celem zawartej umowy o pracę była wyłącznie chęć uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego to dążenie do uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego (bądź uzyskania wyższych świadczeń), jako cel podjęcia zatrudnienia, nie świadczy o zamiarze obejścia prawa, jeżeli umowa o pracę jest faktycznie realizowana, a tak było w przypadku ubezpieczonej. Chęć uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego, jako motywacja do podjęcia zatrudnienia, nie świadczy o zamiarze obejścia prawa, a dążenie do uzyskania przez zawarcie umowy o pracę, ochrony gwarantowanej pracowniczym ubezpieczeniem społecznym nie może być uznane za zmierzające do dokonania czynności sprzecznej z prawem albo mającej na celu jego obejście, jeżeli umowa ta prowadzi do faktycznej realizacji zatrudnienia spełniającego cechy stosunku pracy, a zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwala stwierdzić (por. wyroki: z dnia 13 maja 2004 r. II UK 365/2003 Monitor Prawniczy 2006/5 str. 260; z dnia 25 stycznia 2005 r. II UK 141/2004 OSNP 2005/15 poz. 235; z dnia 28 kwietnia 2005 r. I UK 236/2004 OSNP 2006/1-2 poz. 28, z dnia 9 sierpnia 2005 r. III UK 89/2005 OSNP 2006/11-12 poz. 192; z dnia 24 stycznia 2006 r. I UK 105/2005, z dnia 14 lutego 2006 r. III UK 150/2005; z dnia 30 maja 2006 r. II UK 161/2005, z dnia 2 czerwca 2006 r. I UK 337/2005 Wokanda 2006/12 str. 29; z dnia 8 stycznia 2007 r. I UK 207/2006).

W tym stanie rzeczy należało przyjąć, że S. K. rzeczywiście świadczyła pracę na rzecz płatnika w ramach umowy o pracę z dnia 20 lutego 2020 r. Powyższe w ocenie Sądu jest jak najbardziej wiarygodne i zostało w toku postępowania

udowodnione. W tej sytuacji zdaniem Sądu nie można podzielić stanowiska reprezentowanego przez organ rentowy, że ubezpieczona podjęła zatrudnienie jedynie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zaskarżoną decyzję zmienił i orzekł jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS wraz z aktami rentowymi.

29 XII 2022 roku.